

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Helyegtelen levelet nem fogadunk el.

Néziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felolós szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9. sz. alatt a könyvnyomdában. Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor ter-
fogata 15 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Az aratás.

Ismét arany kalásztól reng a rónaság, s mindenfelé sárguló vetések hirdetik, hogy itt az aratás. Sok reménnyel és még több várakozással tekintettünk e nyár elé, s mint minden évben, úgy az idén is hűen megtettük kötelességünket, hogy jó aratásunk s ennek következtében bő termésünk legyen. De mint tudjuk, hasztalan az ember iparkodása, ha nem járul hozzá Isten áldása, ezen oknál fogva nem minden munka hozza meg a maga gyümölcsét. Hiába dolgozunk napestig. Hiába teszünk éjjeli nappalá. Hiába hull a rólunk a szoros munka verejtéke sokszor, nagyon sokszor meddő marad minden igyekezet, mert embernél a munka, Istennél az áldás.

Az aratás kezdetén önkéntelenül is a mezőgazdasági életben előforduló mizériák jutnak az eszünkbe.

Két fél áll előttünk egymással szemben, a gazda és cseléd, a munkaadó és napszámos. Mindakettő sok, nagyon sok harcot vívott már egymással s még ma sincs vége a hosszantartó adáz küzdelemnek. Mindakettő a maga igazát igyekszik bebizonyítani, s mindkét fél részéről a létért folyik több-kevesebb eredménnyel járó vi-
szály. Egyiknek vállát a napról napra növekvő adó nyomja, s ezért nem enged jogaiból, a másik a mindennapi kenyérkereséssel járó fáradság enyhítésére törekszik, s ezért nem tudnak egymással dülöngélni. Pedig, ha figyelembe vesszük a társadalmi életközösséget, úgy azonnal be kell látnunk azt, hogy a gazda a cseléd nélkül és viszont a cseléd gazda nélkül meg nem élhet.

A gazdának cselédre van szüksége, hogy a napról-napra való munka el legyen végezve, viszont a cselédnek is gazdára van szüksége, ha azt akarja, hogy két keze munkája árán meg legyen a mindennapi betevő falatja.

TÁRCZA.

Kékkő vára.*

Irta: SZEGHALMI GYULA.

Nógrád- és Hontvármegyék határán, Balassagyarmattól alig két órányira, az Osztróki hegyecsoport egy süvegalaku sziklaormát a kékkői vár romjai koronázzák. Alatta a Kürtös és Baska patakok vadvirágos völgye kanyarg. A völgyben picinykét tót falu. A Balassák egykor híres-neves dominiumának magva: Kékkő. Lakosai az egykori várjobbágyok utódai.

E vár a Balassák ősi fészke. Tőle nyerték praedikátumukat is. Régi, szüette fölfiánsok és a vár belső portál-jára vésett lapidáriák tanúsága szerint már IV. Béla király uralkodása elején is az övék volt. Ennek pedig innen onnan hátszáz esztendeje.

Az ország történetében soha se játszott valami nagy szerepet. Kiesett a hadak utjából. Századokon keresztül ellenséget se látott. Lőrészei bepókhálósdtak, ke-
rekés ágyú berendezésdottak, őrsége virtusát veszítette volna, ha olykor olykor holmi családi alkalmatosság: keresztelő, lakodalom vagy temetés közbe nem jó. Ilyenkor aztán volt nagy hajszibó.

Megdördöltek az ágyúk. Megnépesült a vár és környéke. Az atyafiak, jóbarátok egész serege lepte meg a várat, hogy kivegye jussát az örömből vagy gyászból: a lakodalmi ezéczóbból, vagy halotti torból. És a kollációzások közepette föl föllobbant a virtuskodások szuny-nyadó tüze is. A borgóztól fölhevült, hetvenkedő, le-
génykedő, virtusságot figyegtető várőrök, hajduk, ken-
gyellutok, vadászok, solymárok, peczerek s a dinom-
dánomra összeverődött csimpolyások, guzliczások, hege-
dűsök, trombitások — uraik által még biztatgatva, in-
gerelve — úgy egy összegabalyodtak s a vár alatt ka-

Az aratásra való előkészületek, s így első sorban az aratási szerződések rendszerint abban az időben készülnek, amikor a földmivelő ember reménye a legteljesebb s minden óhajta valóra válhat. Ilyenkor jön létre az egyezség a gazda és arató között a jövő termés learatására nézve. Egyik fél becsületes bért, a másik tisztességes munkát ígér. De ez nem sokszor következik be így.

Az idő a gazda

Tönkremennek a gyönyörű vetések a mostoha időjárás következtében, s mikor az arató munkás az első kaszavágást teszi, már arczáról akkor lerí az elégedetlenség, nincs meg a munkakedv nála, s megkezdődik a gazda és arató közt az egyenetlenkedés.

De vajjon ki az oka annak, hogy tönkremennek egész határban a gyönyörű vetések? A gazda e, vagy az arató? Egyik se!

Mindkettő hibáján kívül következik ez be, s mégis az arató méltatlankodása nagyobb, mint a gazdác. Pedig minden szük esztendő után, mint amilyen az idej is, a mostani jól írásba foglalt aratási szerződések mellett csak a gazda károsodhatik. Az aratórészt, akármilyen silány is a termés, a teljesített, de vajmi kevés eredménnyel járó munka után, a gazdának ki kell adni, ha magának nem marad is, mert így szól az alku, az egyezség.

Ahol pedig nem ilyen szerződések alapján teljesítetik az aratás, valóságos élet halál harcz kezdődik az arató és gazda között. Az arató ott-hagyja a munkát, hogy a kár még nagyobb legyen.

És vajjon méltányos emberi eljárás-e ez? Nem.

Ha kára van az aratónak, a gazda kára még százszor nagyobb. Mert ha kiadja az aratórészt az évi termésből, alig marad annyi, hogy kenyérnek elég legyen, s hol van még a jövő

nyargó Kürtös partjain oly vitézi esetpatékat rögtönöztek, hogy egyik másik beillett volna egy-egy formális csatának is.

Végre Miksa király regnálásának utolsó évében: 1576-ban Kékkőnek is kijutott az ostromból. Ebben az esztendőben történt ugyanis, hogy egy estenden Mustafa pasa vezére, Ali bég, kerekas ágyúival, bombavető morszaraival és feketepofájú, üvöltöző anatóliai csapatával hirtelen megjelenék a vár alatt s egy nyomorék fogoly gyaur által felüzene, hogy ha nyomban föl nem adják a várat, ágyúinak sokaságával porrá löveti, őrségét pedig az utolsó szálig fölnégyelteti.

A muskátások, pattantyusok, hajduk, kuminárok, kukták, szóval az egész vitélő pereputty, Balassa János urammal egyetemben nem vette tréfára a dolgot. Be-
csület ide, becsület oda, hirtelen fölbomlott s a tulerő elől még azon éjszakán átfutott Divénybe. Így került Kékkő vára egy ágyulövés, egy kardcsapás nélkül Ali bég kezére.

De hát nem is erről az ostromról és nem is Balassa János uramról nevezetes Kékkő. A mi híressé, nevéssé, örök emlékeztetővé tette, az nemes, nemzetes és vitélő Balassa Imre kegyetlensége vala, ki is hitestársát, a szépséges Palásthy Krisztinát vára ablakából a mély-
ségbe taszította s utána dobta az elfogatására rendelt királyi csapat vezérére: Schramm Flóriánt is.

Fura egy história. Hallgassátok csak, elmondom izibe:

A XVII. század közepén Balassa Imre Dévény, Salgó, Surány és Beszterce várak örökös ura birta a kékkői dominiumot. A király kincstárnoka, Pest Pilis- és Soltvármegyék főispánja s a mire mindennél büszkébb: eques auratus, vagyis szentelt vitéz vala.

Az ő ereiben is a Balassák szilaj, féktelenkedésre hajló vére pezsdült. Vakmerőbb volt mint Balassa András. Szilajabb mint János. Állhatatlanabb mint Bálint. Gögő-
sebb mint Zsigmond. És féktelenkedőbb mint Menyhért.

Ellentmondást nem tűrt. A ki utjába állt, azt elti-
porta s ha hatalmasabb volt nála, ha el nem tiporhatta, méreggel, gyilokkal tétette el láb alól, vagy pártot ütött ellene.

évi vetőmag, hol van az adó előteremtéséhez szükséges többi termés, s hol van a nélkülözhetetlen kiadások fedezésére megkívántató gabona termés ára?

De mindezzel az arató nem törődik, csak az övé meg legyen busásan.

Bizony jó volna ilyen szük esztendő idején a méltányosság elvén összeegyeztetni a munkás és a gazda szoros összefüggő azonos érdekeit.

Ne legyen az arató a gazda fizetett ellensége, ne igyekezzék annak utolsó csepp vérért kiszípolyozni. Érezni kell mindkét félnek az időjárás mostoha következményeit, s jobb jövő reményében türelemmel kell elszenvedni a sors csapását, mert ha a gazda és munkás közt csak növekszik az elégtelenség, az eredménytelen huza-vona, az egész nemzet tönkremenéséhez vezet és soha sem lesz boldog a magyar!

Egyet azonban az illetékes hatóságok figyelmebe ajánlunk, hogy sztrájk esetén úgy a munkaadóval, valamint az aratóval szemben igazságosan és szigorúan járjanak el. — ss.

A kishonti ág. hitv. ev. egyházmegye közgyűlése.

A kishonti evang. egyházmegye Rimaszombatban, az evang. templomban folyó évi június hó 1-én tartotta meg évi közgyűlését, melyet Kemény Lajos főjegyző remek, költői szárnyalású imája előzött meg.

Kubinyi Aladár egyházmegyei felügyelőnek elnöki megnyitó beszéde magas színvonalra emelte a közgyűlés hangulatát s mély hatást gyakorolt a nagy számmal egybegyűltekre. A böles megfigyelés és gazdag tapasztalat leszárdított nézeteinek világítása mellett mutatott rá az egyház hajója körül kavargó új viszonyokra, törekvésekre s fenyegető jelenségekre; majd pedig feltűntette az irányt, mely felé a bajónak eveznie kell s a munkát, melyet az új idők követelnek. A sikert az egyháztalpak hív buzgalmanak fokozásától s az összetartás és áldozatkész közreműködés erejétől várja.

A beszéd által támasztott hangulat tolmácsolója Gyürky Pál főesperes volt, a ki megemlékezve az osz-

Ennek a félelmes embernek volt a hitestársa Palásthy Krisztina, Palásthy Ferencz tábornok leánya.

Nem különbözött úgy a nap az éjtől, a jég a tütől, mint ahogy elűtött a hitves a férjtől. A milyen szilaj, könyörtelen volt az egyik, olyan szelíd, türelmes, könyörtelen a másik. Az egyik sebet ütött, könnyet fakasztott, a másik beheszeszté a vérző sebeket, fölcsarítá a keserű könnyeket. Bosszúért kiáltó ellent gyűjtött az egyik, kiengesztelődő barátot a másik. Az egyik lábnyomán átok, gyűlölet, a másikén áldás, hála, imádat fakadt.

Vára kongó termében, mint az elfogott vad rácosos ketreczében dült-fült Balassa Imre. Torzonborz arczát szederjésre festé a düh. Szemei vadul forogtak üregeiben. Ököre szorult jobbával fenyegetőleg sujtott a lége s míg hatalmas léptei alatt megmögondultak a terem márványlapjai, érihetetlen szavakat mormogott ajka.

A teremajtó márványküszöbén alabárdos poroszlok között gúzsba csavarva, kékülő ajkakkal, véres, bedagadt szemekkel egy jobbágy nyöszörgött. Előtte nyuzott őzgidá.

— Bocsáss meg jó Uram — esengett a nyomorult, kórágyon fetregő hitvesem számára ejtém törbe e vadat. Légy kegyelmes hozzám és én hübb leszek hozzád mint az eb . . .

A csengő szavakra határtalan düh remegteté meg a váruat. Szeme vérbé forgott. Ajka tajtékzott. Oda-rohant a gúzsba csavart jobbágyhoz s nehéz lovagcsizmájával olyat rugott rajta, hogy tarajos sarkantyúja végig hasítá a nyomorult arczát.

— Vigyétek előlem e hitvány férget — ordítá rekedten — s mindenek példájára huzzátok karóba, mielőtt a nap nyugovóra száll! . . .

E pillanatban megnyílt a terem ajtaja. Palásthy Krisztina sápadtan, reszkette állt meg a küszöbön. Egy pillanatig meredt szemekkel bámult az előtte vérében fetregő, elalélt jobbágyra, a mozdulatlan poroszlokra, az állati dühében ujjab rugásra készülő férjére, a másik pillanatban nagyot sikoltva, erőlenül rogyott a földre — fölfogva a jobbágynak mért ruzást.

— Imre! . . . — esengett kétségbeesett sikoltással — térj magadhoz, . . . szünjék haragod, . . . ne

* Szerzőnek a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” megbízásából gyűjtött „Földvidéki regék” cz. művéből. A munka m. 80 regét foglal magában s kb. 600 old. terjedelemben remekül illusztrálva f. év dec. havában jelenik meg. Ára 7 korona. Elő-jegyzések a szerzőhöz: Szeghalom, Báthory-utca 415. küldendők.

I an közszereketben álló felügyelő családi életének utóbbi mozzanatairól, a közgyűlés lelkes éljenze között azt fejezte ki, hogy az egyházmegye őszinte örömmel s áldó üdvözléssel látja a felügyelő családi boldogságának új virágát, mely a romokon nőtt ki s melynek hosszú virulást kíván.

Erre megindult a tárgyalás. A főesperes megtette évi jelentését, melyben kegyeletesen megemlékezett Fábry János érdemeiről. A közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki fájdalomt az elhunyt jeles férfiúnak vesztesége felett s helyébe az egyesült prot. főgimnázium igazgató tanácsába az egyházmegye egyik képviselőjeül Medveczky Sándort választotta meg.

Banczik Sámuel a számvéviszék jelentését adta elő, mely a gyűlések és az egyházmegye házi pénztáráról számolt be.

Liszky János az iskolaszék nevében jelentette, hogy az iskolák évi zárvizsgálata megnyugtató tansikert mutatott s különösen a magyar nyelv tanításában nagy haladás volt észlelhető; ellenben a vallásitanításnál némi hanyatlás jelentkezett. Megtűközssel hallgatta a közgyűlés azt, hogy a karaszkió iskola vizsgálata még a tavalyinál is gyengébb volt, minél fogva az illető tanító ellen megtette a szükséges intézkedést.

A vármegyei nemzeti alap ösztöndíjára: Farkas József, Németh János, Kicsiny Gusztáv és Mikulás János tanítókat ajánlja. A gyámintézetéről Kemény Lajos referált. — A Baldessy segélyre: Várgede, Felsőporkorágy, Krman Lajos és özv. Jungman Dánielné ajánlatnak. — A Zsedényi ösztöndíjra sorrend szerint Frenyo Dániel, Kovács András és Molnár Gusztáv tanítók jelöltettek.

A Brassóban július 15. 16-án tartandó egyházkerületi közgyűlésre a Győrki Pál főesperest helyettesítő Liszky János alesperes mellett kiküldettek: Medveczky Sándor, Terray István Hivősi Lajos, Zatykó János szervezeti joggal és Banczik Sámuel, Jeszny Gáspár, Thomka László tanácskozási joggal.

A Győrki Pál főesperes által az egyetemes közgyűlés megbízásából kidolgozott nyugdíjintézet újjaszervezéshez a közgyűlés hozzájárult; valamint elfogadta az egyházkerület által újból megkötött tűzkárbiztosítási szerződést is. A várgedei és a két keresztúri iskola államossítását a közgyűlés megengedte, a bemutatott feltételek mellett.

Az egyházmegyei tisztviselők működésének törvényeszerű 6 évi ciklusa ez évvel lejárván: a közgyűlés a tisztviselést elrendelte s az egyházmegyei felügyelőre és a főesperesre a gyűlések szavazatainak beadására határidőül szeptember 15-ét kitűzte s a szavazatok felbontására Liszky János és Medveczky Sándor elnöklété mellett bizottságot szervezett.

A tárgysorozat kimerítése után Kubinyi Aladár a közgyűlést beárkosztotta. Erre aztán a Széchényi kertben közbe tartott mályon több lelkes felköszöntő hangzott fel.

Tanítók gyűlése.

A zömörmegeyi általános tanító egyesület évi rendes közgyűlését Rimaszéken a ref. templomban f. évi június 30-án tartotta meg Szombathy László egyesületi elnök vezetése alatt.

A gyűlésen vármegyénk tanítótsága nagy számban jelent meg. Erd-küldésűekkel kísérték a tanítótságot s munkaközpont Pogány István kir. tanfelügyelő, Osváth Dániel járási főszolgabíró, Vattay László ref. lelkész, Bihary István kir. segéd tanfelügyelő s ezeken kívül számos férfi és nő vendég.

Az előzetes értekezés s a himnus eléneklése után Szombathy László elnök általános figyelem között s a megjelentek sűrű tetszés nyilvánításával kísért megnyitó beszédjét mondta el. E szép beszéd hatása alatt indult meg a gyűlés, melynek ünnepies aktusát képezte Pogány István kir. tanfelügyelőnek a tanítótsághoz intézett lelkes beszéde, melynek keretében a vallás és közoktatásügyi miniszter által az új népiskolai törvények alapján f. hó 1-től kezdődő hatálylyal kinevezett 8 igazgatónak: De-

legy ártatlanok gyilkosa. . . . Az őz fiat én lövtem le, én adtam e jobbnak, hogy sorvasztó kinok közt fetrengő hitvesének elvigye! . . .

Balassa toporzékolt dűhében.
— Félre. . . félre előlem asszony!! — ordítá magánkívül — Ne állj utamba . . . Térj szobádba, parancsolom!

— Imre! . . . édes férjem . . .
— Hát vessz te is! — s azzal mint a pelyhet fölragadta az előtte térdelő hitvest, eszt vesztve rohant a nyitott ablakhoz s a százöles mélységbe lökte.

Balassa a vérfagyasztó sikoltásra magához tért. Üvegesező szemekkel bámúlt az alázuhanó után. Még látta azt szétroncsolt tagokkal szírtról szirtre zuhanni, majd alakatlan, véres tömegben szétmállani a sziklafal alatt, a másik pillanatban tufeszített idegei felmondták a szolgálatot, szívéhez kapott s arccal az ablak színes cserepei közé bukott.

Ebben az időben nagy Leopoldus volt a magyar király.

Bécsi palotájában Kollonics bitorossal, a magyar nemzet e legnagyobb ellenségével tanácskozott éppen, a mikor sáfárja Balassa Imre szörnyű tettének híret hozta.

A királyt szokatlan haragra gerjeszté a sáfár híre. Haragjában fölugrott brokát boldachinos trónjáról s megrazva gazdag fűrtözött allonge parókáját, maga ugrott az ajtóhoz s föltépve annak szárnyait, türelmetlenül kiáltott a főjanitor után.

— Parancsolj Főlséges ur!

— Küld izibe a wallon sereg parancsnokát!

Pár pillanattal később Schramm Flórián, a wallon sereg parancsnoka lépett a terembe. Megállt a menyezett trón előtt s földig hajolva várta a király parancsát.

— Balassa Imréről, Kékkő uráról rettentő híreket hallottunk az imént — mond szokott vontatott hangján a király. — Még ez órában nyergeltes. Seregedből végy magad mellé száz kipróbált vitézt s indulj Kékkő alá. — Tudd meg, igaz e az, a mit szárnyára vett a hír — igaz e, hogy Balassa, nejét, Palásthy Krisztinát, legkedvesebb hívünk leányát vára ablakából a mélységbe taszította?! — Ha igaz, nehéz bilincsekbe verve hozzá-

meter Lajos, Fülep Benjamin, Nagy Zoltán, Pravlík Mihály, Timkó Mihály, Váry János, Vonga Gyula és Ziman Edének átadta a kinevező okmányokat. A kitüntetett állami iskolai tanítók nevében, legidősebb társuk: Fülep Benjamin mondott meleg hálaszavakat. E szép jelenetnek hasonló folytatása volt, Mánczos József alelnök felszólalása, melyben Szombathy Pál gömörözölősi ref. tanító üdvözölte, 40 évet betöltött tanítói működését méltatva, mit az ünnepelt melegen megköszönt.

Déry Ede egyesületi főjegyző olvasta fel ezek után kimerítő jelentésének általános részét az egyesület legutóbbi évi működéséről. A közgyűlés elismeréssel fogadta e jelentést, köszönetet mondván a tiszt karnak, mely a rábízott terhes munkát buzgósággal, egyszerűséggel, ratermettséggel és szakavatottsággal teljesítette immár három éven át.

Ez osztatlan megelégedés további megnyilatkozása volt a tisztviselés, a mennyiben a közgyűlés az eddigi tisztviselőket további három esztendőre mind megújította. Az újonnan megválasztott tisztviselőket, élükön a tetterős elnökkel Becske Balint járásköri elnök üdvözölte, Szombathy elnök a maga és társai nevében ígéretet tett az egyesületi ügyek továbbvitelének elfogadására nézve.

Ezek után következtek az egyesületi élet különböző ágazataiban felmerült s napirenden levő fontos kérdések ismertetése, azok boncolgatása és tökéletesítése mindenkinek tárgynak élenk megvitatása mellett. Előadást tartottak kiváló előtanulmányozás és kimerítő tárgyszerűséggel: Erős Samu jolsvai igazgató az Eötvös-alap helyi gyűjtő bizottságának szabályzatáról, Szlatinszky Endre klenoczi tanító az Országos Bizottság új alapszabálytervezetéről és Jaeger Emilia dobsinai all. ovónő az időszaki kisdudovoi kérdésekről. A közgyűlés érdeklődéssel kísért előadásaiért a felolvasóknak köszönettel adózott.

A közgyűlés elé beterjesztette az elnök a választmány javaslatát a segélyek és ösztöndíjak kiosztására nézve. A javaslatokat a közgyűlés elfogadván, határozatokká emelte. Az egyesületi pénztáros számadását, költségvetését elfogadta, az ügykezelésről s az „Iskolánk” közlöny szerkesztéséről szóló jelentéseket tudult vette. Elfogadta az indítványok során a vármegyei népoktatásügyi monografiája megírásait Szombathy László szerző honorálására beadott, illetve előterjesztett javaslatot, a mű megjelenítésére irányuló módokat megállapítván, elfogadta Szűts István tanítónak az alkoholizmus káros hatásai ellen irányított javaslatokat, a segélyalap növeztetésére nézve tette azt az indítványt, hogy a most megjavított fizetési tanítók ennek javára 1—1 koronával önként áldozzanak. Vegül Apponyi Albert gróf minisztert az egyesület tiszteletbeli tagjaul lelkesedéssel megválasztotta.

Az elnök zárószavai után elénekelt szózat lelkesítő hatása alatt oszlott szét a közgyűlés, mely után társas ebéd következett, hazafias, lelkes és többször humoros, mindannyiszor szellemes poharköszöntőkkel fűszerezve.

Előfizetési felhívás.

Lapunk jelen száma ez évnegyedben az első s ezen számunkkal megkezdjük az új felévet. A lefolyt hónapok változatosak, eseményekben gazdagok voltak s lapunk évek hosszú sora óta követett irányához és álláspontjához híven közönségünknek az eseményekről hűséges, komoly és tárgyilagos referádákkal szolgált. A megyei társadalmi és közelet hűségese organuma volt, mely komoly magartartásával igyekszik a közönség támogatását kiérdemelni. Ezért most, mikor az új évnegyed megkezdődik, tisztelettel felhívjuk lapunk előfizetőit, barátait és olvasóit, hogy lapunkra előfizetjen, illetve lejárt előfizetésüket megújítani sziveskedjenek; azokat pedig, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, kérjük ennek beküldésére.

Előfizetési ár: Félévre 4 korona.
Rimaszombat, 1908. június hó 28-án.

A kiadóhivatal.

tok királyi személyünk elé. Mi magunk akarunk itéletet hozni e szörnyeteg fölött.

Két hét múlva Schramm Flórián kised csapatával megérkezett Kékkő alá.

A Kürtös völgyéből vig trombitaszóval vonult föl a kanyargós hegyi uton s a vár főkapuja fölött gubbasztó őrtől, mint jóbarát kért bebecsájtást.

Rövid idő múlva megcsördült a fölvonóhid láncza s a plundrás wallon had nagy zsvajjal, az őrség vivátozása mellett vonult be a várba. Abban az időben semmi feltűnő sem volt abban, ha idegen csapatok kóboroltak az országban s kóborlásaik közben egy kis barátságos kollázióra meglepték egyik-másik várat.

Balassa is magyaros vendégszeretettel fogadta Schrammot. Mig lenn a legénységnek ökröt süttetett s főjele máslással telt átalagokat gördített ki közprédára, fönn a nagyteremben roskadásig telt asztal várta a parancsnokot.

A máslás átalagok s az erős lengyel és magyar borok megtették a hatást. Rövid idő múlva széles jókedvében erősen rugta a palotás a hajdu, czeperlijét a plundrás wallon, — hangosan voltak fönn is, lenn is. Vacsora után Balassa nekitűzesedve, telt kupával kezében éppen Lipót királyt s az ő kedves katonáját; Schrammot élteté, mikor hirtelen kinyílt az ajtó s az öreg Boldizsár várnagy loholt a terembe.

— Baj van óberter uram — szolt lihegve.

— Mi heé?!

— Nehány plundrás wallon, Uram bocsá', akarom mondani néhány wallon vitéz összeakadok a magyar hajdukkal. Siessék kigyelmed, mert lesz ott mindjárt olyan patália, hogy . . .

— Tyűh, lánczos adta — kiáltott üstökéhez kapva s ijedtében fűtlyentve az óbersternek titulált német s azzal fejébe csapva négyszögletes miszdeklijét, rohant le rendet csinálni.

Mig a wallon parancsnok került fordult, Boldizsár hirtelen széttekinte, közelebb lépett urához és suttogva így szolt:

— Vigyázz uram! Kelepeztét vet a német. Egy mámoros plundrás azt kotyogta az imént, hogy ezután

Városi közgyűlés. Városunk képviselőtestülete folyó hó 2-án dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen jelen voltak: Abonyi Pál, Barányi Gusztáv, Czinko István, Dapsy József, Ethey Frigyes, Jaczkó Pál, dr. Kármán Aladár, dr. Krausz Gyula, Kohn Albert, idb. Rábelly Miklós, Szabó József Kozma, Szomolnok Antal, Soós Ferencz és Zachar Gusztáv. — A közgyűlés egyetlen tárgya volt: a Hindrichs, Unger és társa vállalkozók által városunkban létesítendő aczélárugár részére új terület átengedése.

Az előzménye t. i. ez ügynek az, hogy a május 29-én tartott közgyűlésen a képviselőtestület a Szügyi-féle telek átengedését határozta el, s már hozzá is fogtak a 4000 □-öles telken az építkezéshez, azonban vizet nem találtak, s így szükséges alkalmas telekről gondoskodni. A tanács azt javasolta, hogy a képviselőtestület a vásártér mellett a régi barakkórház körül levő területből 4000 □-ölet engedjen át a gyár céljaira. Ezt a területet a vállalkozók is alkalmasnak találják, s a terv szerint az országút és a gyár között 35 öl terület marad. A képviselőtestület a tanács javaslatát elfogadta, a telek átengedését elhatározta, a határozat azonban csak a 30 nap mulva összehívandó közgyűlésen nyer névszerinti szavazás útján megerősítést. A gyár építését azonban ez nem akadályozza, s ahhoz már e napokban hozzá is fognak. A közgyűlés még dr. Szabó Károly városi orvosnak négy heti szabadságot engedélyezett.

Központi választmányi ülés. A vármegyei központi választmánya folyó hó 2-án a vármegyei székház kisebbik tanácstermében Bornemisza László alispán elnöklété alatt ülést tartott. Az ülés tárgya volt különösen az országgyűlési képviselőválasztók 1909-ik évre érvényes ideiglenes névjegyzékének megvizsgálása, ez alapon az állandó névjegyzék összeállítása, továbbá a névjegyzékek ellen beadott észrevételek és felszólamlások (reclamatiók) elbírálása. Összesen csak 8 drb. reclamatió érkezett be, melyből 6 nak helyt adott a választmány, 2-öt pedig elutasított.

Jegyzői gyűlés. A vármegyei községi és körjegyzők rendes éves közgyűlésüket mult hó 23-án tartották meg a vármegyei székházban. A gyűlésről mult számunkban mint jeleztek, csak röviden számolhattunk be, mert tudósítónknak erről szóló tudósítása illetéktelen kezekbe került, s így más lapban lett jogtalanul leadva. A nyomatot ez irányban jogaink megvédése céljából megindítottuk. Ezuttal örömmel közöljük, hogy a derék egyesület lapunkat érdeklőleg is hozott egy határozatot, mely így hangzik: A „Gömör Kishont” vármegyei közlönyt, mint a községi és körjegyzők érdekeivel és ügyeivel foglalkozó lapot, az egylet hivatalos lapjának, illetve közlönyének tekinti és annak támogatását tagjainak szives figyelmébe ajánlja. Ezen becses és megtisztelő határozattal szemben lapunk szerkesztő-bizottsága Bodnár Zoltán rimabányai körjegyzőt, az egylet jeles tollu jegyzőjét belmukatársai közé iktatta. Lapunk kiadója pedig, mint laptulajdonos, a lapot 4 kor. évi kedvezményes előfizetési díj mellett küldi mag az előfizető községi és körjegyzőknek, valamint a néptanítóknak is. Az egylet új alapszabályának értelmében kiegészítendő tisztikarba jegyzőül Bodnár Zoltán rimabányai, ellenőrnek pedig Lovcsányi Zoltán csizi körjegyzőt választotta meg, ezzel egyidejűleg még 22 igazgató-választmányi tagot is választott. Ezután a közgyűlés kijelölte azon tagokat, a kiket a Budapesten folyó évi június hó 29-én tartandó országos központi jegyzői egylet közgyűlésére a vármegyei községi és körjegyzői egylet képviselőül kiküld és pedig: idb. Földy Ottmár elnök, Lovcsányi Béla főjegyző, Szécsy Oszkár pénztárnok, Szántó Sándor és Jály Ferencz egyleti tagok. Egyik fontos tárgya volt még a gyűlésnek a magánmunkálati díjszabályzatnak a jelenlegi viszonyokhoz mért átdolgozása, a melynek alapjául a nógrádvármegyei és belügyminiszterileg már jóváhagyott díjszabályzatot fogadta el.

jő csak a hajzehő! . . . Holnap bilincsekbe vernek s úgy visznek Bécsbe a császár elé!

Balassa ereiben meghűlt a vér. Ugy érezte, forog vele a világ. De megemberelte magát. Erőre kapott dacos, erőszakos természet. Káromlásra nyitotta ajkait, de e pillanatban tért vissza a wallon kommandáns s a várur eltorzult vonásai mosolygásra ráudultak, káromlás helyett göresös nevetés hagyta el ajkait.

A kapatos német nem vett észre semmit. Balassa tettetett jókedvvel fogadta. Öblös kupáját magasra emelve, kedélyesen kiáltott az érkező elé:

— Brúder, elmaradtál! Megugrottál az áldomás elől. De nem oda Buda!

Jer, folytassuk!

Es folytatták. Most következett a forrja: az áldomásívás.

— Eljen a király, eljen a vitéz magyar nemzet s élj soká te is barátom: Schramm Flórián! . . .

Öszecsendültek a kupák és kiűrték háromszor egymásután.

— Vivát te is Balassa Imre s százszor vivát az asszonyok legszebbike: Palásthy Krisztina.

Mikor újra kiűrtettek két kupa erős lengyel bort, esendes, vontatott hangon megszólalt a várur:

— A magam részéről köszönöm a vivátot ezimbóram . . . Vállalom . . . Tíz husz évig magam se bánom még . . . De a feleségem nem sok hasznát veszi a vivátodnak.

— Nem-e?!

— Nem.

Másfélhónap óta ott nyugszik szegény a kápolna sirboltjában.

— Hát meghalt?! szörnyűködék a wallon.

— Meg.

— Hm, hm, . . . nagy sor, . . . nehéz sor. — hümmögött Schramm elgondolkozva, hosszú kecskeszakkállat simogatva.

Néhány percnyi csend következik. Mintha mind-egyik azon gondolkodnék, mit mondjon a másiknak, hogy gondolatait leplezze.

Végre is a vendég szakította meg a csendet. Idegesen rántva egyet bőredőzetű, araszos nyakörvén, két

Személyi hírek. *Kubinyi* Aladár kuriai bíró, a helybeli törvényszék elnöke, a hatósága alá tartozó járásbíróskorjánál teljesítet vizsgálatát befejezte s az összes járásbíróskorján ügyvitelével meg volt elégedve. Rendes szabadságát a jövő hét folyamán kezdi meg, s ezen idő alatt *Kolbay* Sándor kir. táblabíró fogja helyettesíteni.

Altörz *Lőrincz* Ignác m. kir. esendőr százados Kassáról folyó hó 3-án városunkba érkezett, s még ez nap az itteni szakasparancsnokságot vizsgálta meg. Városunkból folytatta sz. meutját Osgyán. Nyustya, Tiszolcz stb. esendőrök megvizsgálása czéljából.

Dr. *Sigmund* József, a helybeli állami gyermekmenhelyi orvosa a múlt héten a gyermekmenhely nőgrádi telepein tartott vizsgálatot.

Szabadságidő. Dr. *Löcherer* Tamás kórházi és állami gyermekmenhelyi igazgató főorvos f. hó 5-én családjával együtt négy hétre Koritnyiczára utazott. A kórházban dr. *Kármán* osztályorvos, a gyermekmenhelyben pedig dr. *Sigmund* József másodorvos helyettesíti az igazgató főorvost — Dr. *Zehery* István kir. törvényszéki és fogházorvos folyó hó 2-án 4 heti tartózkodásra üdülés czéljából a Ládora utazott. Távolléte alatt dr. *Kármán* Aladár kórházi osztályorvos helyettesíti.

Kinevezés. *Bihary* István végzett bölcsészt, a „Segesvári Lapok” volt szerkesztőjét, ki két év óta mint tollnok van kir. tanfelügyelőségünkhez beosztva, a vallás-és közoktatásügyi miniszter kir. segédtanfelügyelővé nevezte ki. A kinevezés híre általános örömet keltett, mert *Bihary* nemcsak képzett pedagógus, de szorgalmas tisztviselő, e mellett fiatal gardánk egyik szereplő tevékeny tagja, lapunknak pedig kitünő tollu belmunkatársa.

Rendjelviselési engedély. A király megengedte, hogy *Tomory* Géza garamvölgyi járási főszolgabíró a bolgár Szent-Sándor-rend tisztí keresztjét elfogadhassa, viselhesse és használhassa.

Ügyvédi kamarai hír. A miskolci ügyvédi kamara közlése, hogy dr. *Tyrnauer* Albert ügyvéd a kamara lajstromába Rozsnyó székhellyel bejegyeztetett.

Kinevezések. A hivatalos közlönyben olvassuk, hogy városunk szülötte *Soós* Lajos budapesti m. kir. postaigazgatósági segédtitkár titkárrá, a helybeli m. kir. posta-és távirada hivatal érdemes főnöke: *Tornyay* János posta-és távirada főtiszt a VIII-ik fizetési osztályba posta-és távirada felügyelővé; *Kupár* György és *Márkus* Aurél a X. fizetési osztályba posta-és távirada ellenőröké, *Poznán* István hivatalosolga pedig altisztvé nevezetett ki. Az előléptetések széles körben ösztinte örömet keltenek.

A tanügyi kinevezések során most *Korányi* György székesszévfárosi segédtanfelügyelő, ki itteni származása, a IX. fizetési osztályba lett előléptetve.

Vitéz Sándor a tornaljai járásbíróskorjánhoz beosztott segédtelekkönyvezető ugyanott telekkönyvezetővé. *Suhajik* Péter helybeli járásbíróskorján irnok és *Péter* Ferenc kir. törvényszéki irnok pedig irodatiszteké nevezetett ki.

Új plébános. A megüresedett rimaszécsi plébániára a megyéspüspök *Fabian* Antal dr. teológiai tanárt, s a papnevelő intézet tanulmányi felügyelőjét nevezte ki.

Tanítónő választás. *Hollósy* Boriska somoskői tanítónőt — *Hollósy* József képzett leányát — folyó hó 3-án Füleken 22 pályázó közül megválasztották rendes tanítónőnek.

Eljegyzések. *Törköly* László, a nagyrőcei kir. járásbíróskorjánhoz beosztott bírói vizsgát tett bíróskorján jogzó, a képzett jogász és nagy zenei talentum, *Törköly* Józsefnek, a helybeli áll. elemi iskola közszeretben és becsülésben álló igazgatójának fia, folyó hó 4-én váltott jegyet *Posovitz* Etukával, neh. *Posovitz* Albert volt városi tisztí orvos kedves és bájos leányával Nagyrőcén.

Ruszkay Gyula jánosii ev. ref. lelkész és lapunk szép tollu munkatársának jólelkű, szép leányát *Margit*-kát, eljegyezte *Böszörményi* Sándor homonnai ev. ref. fiatal lelkész.

Ifj. Kubinyi Géza vármegyei földbirtokos a múlt héten jegyezte el Budapesten *Szevera* Elza kisasszonyt.

kupa bort önte le egymásután s torkát köszörtülve imígy szólott:

— Ne vedd rossz néven ezimborám, ha kissé jobban érdeklődöm szegény meghalt feleséged után.
— Ahán, pedzi már — dörmögte Balassa.
— Szóltál valamit brúder?
— Nem én. Csak folytasd.
— Lánykorából ismertem. Nem egy francziást jártunk el egykoron a Burg csillárai alatt
— Mond csak, miféle nyavalya ölte meg szegényt?
— Nem feküdt kórágyon. Halála előtt még egy minitummal is olyan egészséges volt mint a makk olyan viruló, mint a rózsza. De azért iszonyu volt a halála. Nézz csak amoda! A dékeleti falon látod azt a nyitott ablakot? Abból zuhant alá a százöles mélységbe.
Schramm fölugrott, mintha megcsipték volna.
— Lehetetlen!
— Semmi lehetetlen nincs abban ezimborám. . .
Tölts csak a borból a lengyelből. Nékem a kezem reszket. Öntök le ezt a szívetszorogató szomorúságot, aztán figyelj ide Elmondom őszintén az egész dolgot. Tudod, a szesz ember igazat beszél.
— Csupa fül vagyok.
— Egy nap esatlósaím hírdült hozták, hogy vadaskertemet hűten jobbagyaim dézsmálják. Örököt állítottam s kihirdettem, hogy halállal lakol az, kit vadlopáson érnek. Ugy látszik nem sokat hederítettek a publikációra, mert már harmadnap, estebéd táján poroszlóim egy összekötözött jobbagyot hoztak elém s főbizonyítékul egy nyuzott ögzidát.
Rettenetesen fölingerelt a gézengúz. Szinte összeréptem. Ekkor — rendes szokás szerint — közbevettem magát az asszony. Sirt, rimánkodott. Magára vállalta a vadország bűnét, csak hogy azt a hitvány, engedetlen szolgát megmentse.
Kértem: távozzék szobáiba.
Nem távozott.
Elöntött a düh.
Elvette az eszemet.
És a hogy előttem térdelt, hirtelen átnyaláboltam, épp úgy, mint most téged, kedves ezimborám.

Dr. *Borszéki* Armin feleli körorvos kedves leányát Annikót eljegyezte *Klein* Jenő miskolci vasuti raktári hivatalnok.

Érettségi vizsgálata Nagyrőcén Hosszu, megye- sőt országszerte közismert sajnálatos küdelmek és surlódások után végre oly kedvező hírt kapunk Nagyrőce középiskolájáról, mely beigazolja azt, hogy a rend és nyugalom immár majdnem teljesen helyre állott s biztosítja azt is, hogy azon törekvések, melyekkel az iskola elnéptelenedését, majd bezárását célozták és munkálták, teljesen sikertelen maradt. Ottani tudósítónk ugyanis arról értesít, hogy a június hó 26—27-én megtartott kereskedelmi érettségi vizsgálat alkalmával a jelentkező 15 növendék közül 8 jó s 7 egyszerűen érett lett, tehát az érettségit mind a 15 sikerrel letette. Azt hisszük, csak kötelességet teljesítünk akkor, midőn *Gyulay* Sándor igazgatónk elismerésünket nyilvánítjuk.

Az ország munkás és balesetbiztosító pénztár rendkívüli kongresszusát — melynek tárgyát különösen az alapszabályok módosítása képezte — Budapesten június 29-én tartotta. A rimaszombati kerületi munkás- és balesetbiztosító pénztár a kongresszuson id. *Rábely* Miklós elnök és *Szűcs* László ellenőr képviselték.

Halálozások. A nagyrőcei áll. kereskedelmi iskola közszeretnek örvendő igazgatóját: *Gyulay* Sándort mély gyász érte; szeretett hitvese a fiatal *Gyulay* Sándorné szül. *Zöldi* Baksay Julia június hó 30-ikán 39 éves korában, boldog házassága 22 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Halála őszinte, igaz részvétet kelt. F. hó 1-én temették imponzáns részvét mellett a korán elhunyt kedves nőt, kinek haláláról a következő jelentést adta ki a család: „Alulírottak a maguk és a nagyszámu rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a forró szeretett hű feleség, leány, testvér és rokon *Gyulay Sándorné* szül. *Zöldi* Baksay Julia életének 39., boldog házasságának 22 évében a halotti szentségek ájtatos felvétele és hosszas szenvedés után f. hó 30-án reggel fél 2 órakor az Urban elhunyt. A drága halott földi maradványai f. évi július hó 1-én délután fél 6 órakor fognak a róm. kath. egyház szerzetárai szerint Nagyrőcén örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő szt. mise áldozat július hó 2-án reggel 8 órakor fog az Urnak bemutatattatni. Nagyrőcén, 1908. évi június hó 30-án — Isten veled drága halott a viszontlátásig! — *Gyulay* Sándor. özv. dr. *Baksay* Károlyné, szül. okányi *Szlávy* Mária, mint édes anyja özv. *Roskovics* Emánuelné, szül. *Baksay* Mariska; férj. *Weber* Károlyné szül. *Baksay* Margit, mint testvérei.”

Dr. *Kálniczky* Géza helybeli kir. törvényszéki bíró és családját mély gyász érte. Édes anyja özv. *Kálniczky* Károlyné szül. *Varjasi* Sebes Erzsébet június 29-ikén 68 éves korában Budapesten elhunyt, s folyó hó 1-én temették el Budapesten. A család a következő gyászjelentést adta ki: Dr. *Kálniczky* Géza kir. törvényszéki bíró és neje *Vajkai* és *Kereszti* Molnár Margit és gyermekeik: *Mártha* és *Margit*; *Horváth* Béláné szül. *Kálniczky* Ilona és férje *Brezoviczai* Bugarin Horváth Béla királyi főmérnök, *Iglói* Szontagh Zoltánné szül. *Szentiványi* Szentiványi Rózsa férjével és gyermekeivel, *Szentiványi* Szentiványi Árpád országgyűlési képviselő, *Vajkai* és *Kereszti* Molnár Lajos és neje *Minaji* Bornemisza Emma fájdalommal jelentik a legjobb anya, anyós, nagyanya és rokonnak özv. *Kálniczky* Károlyné szül. *Varjasi* Sebes Erzsébetnek június hó 29-én este 7 órakor, életének 68-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hűlt tetemei július hó első napján délután 5 órakor fognak a farkasréti temető halottas házában, a róm. kath. egyház szerzetárai szerint beszentelteni és ugyanezen temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise a meghalt lelki üdvéért a ferencz-rendi atyák belvárosi templomában július 3-án délelőtt 11 órakor fog az Urnak bemutatattatni. Budapest, 1908. évi június hó 30-án. Csendes legyen pihenése! Áldott legyen emléke!

Érettségi mulatság. A helybeli főgimnáziumban érettségit tett ifjak múlt héten — szombaton — kitünően sikerült mulatságot rendeztek a Széchenyi-

Odaugrottam az ablakhoz. Főlemeltem, akkurat úgy, mint téged s aztán csupsz, egy erős lökessel kidobtam az ablakon. . . . épp úgy, mint most téged, te gazember, spión! . . .

De az utolsó szavakat már nem hallotta *Schramm* Flórián, mert akkor már villámsebességgel zuhant alá a mélységbe: kiálló szirtől, kiálló szirtre s alakatlan tömegben mállott szét ugyanazon a sziklapon, a melyen mástélhónap előtt *Palásthy* Krisztina.

Igy menekedett meg *Balassa* Imre a hóhér pallosától. Hanem aztán nyergeltetett is rögtön. Még az éj sötétjében elhagyta a várat, hogy mennél előbb künn legyen Lengyelországban.

Lipót király haragjában összeszaggatá gazdag fűtözött allonge parókáját s a hirtozó sáfar hátán rapitytyává törte filigrán spádáját, mikor *Schramm* Flórián szerenésellen haláláról értesült.

Balassára kimondá rögtön a fej- és jószágvesztést: Nullum jus nullamve juris propriaetatem retinendo! . . . Hanem hát jó helyen volt akkor már Balassának a feje. *Sobieski* János lengyel király nem tette meg Lipótnak azt a barátságot, hogy a nota infidelitatis és premeditált gyilkosság vádjában elmarasztalt főurat kiadja. Így hát csak a javait kobozta el a fiskus. Hanem azt aztán elkobozta alaposan: nullum jus nullamve juris propriaetatem retinendo! . . .

A Balassák ősi fészke ma *Károlyi* Tibor gróf tulajdona. A romok délkeleti falán, mint egy sötét szem tekint a messziségbe az az ablaküreg, melyből századokkal ezelőtt a szépséges *Palásthy* Krisztina és a wallon sereg büszkesége: *Schramm* Flórián alázuhant.

A kiálló sziklaszirtéken, melyek egykoron mohón itták föl a szép asszony és a daliás férfi vércseppjeit, talán büntetésül, talán örök emlékeztetőül, ma csak vöröses, rozsdabarna zuzmó tengődik, míg körülöttük, a selymes zöld moha között buján tenyészik az illatos izzóp. Nézzétek meg csak!

kertben. A mulatságon nem voltak sokan, de a kik ott voltak, igen kellemesen érezték magukat, s a hajnali órákig olyan vígan volt a fiatalság, hogy csakugy vizhangzott a kert az ifjuság tomboló hangosságától. A mulatságon bevétel 254 korona, kiadás 217 korona volt. A tiszta jövedelem, 40 korona a gimnázium segélyegyletének javára fordittatik. — Felülizettek: Dr. *Löcherer* Tamás, *Marton* István, *Jellinek* Jakab 4—4 koronát, *Kolbay* Sándor, *Birnstingel* Aurél 2—2 koronát, *Szakall* Vincze, *Kolbenhayer* Zoltán, *Loysch* Ölon, dr. *Soldos* Béla 1—1 koronát. A kegyes adakozók fogadják az ifjuság hálás köszönetét.

Jégünnepély. A budapesti hírlapíróknak egy pár tekintélyes tagja *Markó* Miklós collegánk vezetésével múlt héten 19-én kirándulást rendez a dobsinai jégbarlanghoz és ott sikerültnek ígérkező jégünnep lyt rendez. Az ünnepélyen koresolyázi fog *Kronberger* Lili Magyarország legjobb és Európa ez idei győztes műkoresolyázó női bajnoka is s mellette több fővárosi műkoresolyázó. A vendégeket *Fejér* Endre, a figyelmes és áldozatkész vendéglős fogja ellátni.

A Polgári Olvasókör vasárnap, múlt hó 28-án jól sikerült mulatságot rendezett a Széchenyi-kertben. Bár kissé hűvös volt az idő, de azért szép számmal gyűltek össze a mulatni vágyók, kik a késő éjjeli órákig fokozott jókedvben együtt maradtak. A hangulat lelkes, víg volt, s a mulatság sikere erkölcsi és anyagi tekintetben megfelelt a várakozásnak.

Ferenczy-emlék. Városunk jeles szülötte: *Ferenczy* István első magyar szobrász emléket végre mégis megörökítik. A műemlékek orsz. bizottsága ugyanis elkészítette a tervet, mely szerint a református templom falába beillesztendő hatalmas emléktáblán lesz megörökítve a művész domborművé képe. A mostani lisztraktár lebontása után kis parkirozott és vasrácossal elkerített hely lesz a templom mellett s a templom külső falához sirbolt bejáratához hasonló keretben fog odaállítatni a szép emlékmű.

Ebzárlat. Az utóbbi időben két eset is fordult elő, mikor a kutyák megmártak két kis gyermeket. A vizsgálat szerint az egyik kutya vesztésére gyanus volt, a másik pedig vizsgálat alatt van még most is. Mind a két sérült gyermek Budapestre szállítottat a Pasteier intézetbe. Ekkor elrendelte a hatóság a 40 napos ebzárlatot a legszigorubb intézkedések kapcsán, a peccér naponta jár, s a szájkosár nélkül levő kutyákat összefogdossa, s mégis méltó megütözéssel kell látnunk, hogy igen sok kutya jár szájkosár és vezeték nélkül. Felhívjuk a hatóság figyelmét, hogy a rendelet szigorú betartását közegeivel ellenőriztesse.

Jégeső. A nagy szárazság után gazdáink várva várták a jótékony esőt, mely tegnap szombaton délben rövid ideig tartó jéggel vegyes eső alakjában jelentkezett is, már pénteken délben *Balogfala* környékét hatalmas felhőszakadás ijesztette meg, s jég is volt bőven. Tegnap — szombaton — délben pedig szintén magyományi jéggel vegyes eső esett, mely valóságos árvizet teremtett a Tompa-utczában, hol a csatornák tetejének bedugulása folytán a víz nem folyhatott le. A bajon azonban csakhamar segítettek.

Bevonulás. A helybeli ménteleposztály legénysége f. hó 1-én bevonult a fedeztetési állomásokról, s az eddigi — hónapok óta tartó esendet — élénkség váltotta fel a telepen, hol most lesz az előselejtezési vizsgálat s f. hó 23-án a selejtezés.

Térzene. *Oláh* Gyula ez uton adja a közönség becses tudomására, hogy mivel e nyár folyamára fűrdőbe el nem szerződött, a szokásos térzenéket állandóan és a megjelölt kedd és pénteki napokon tartja az Erzsébet-téren.

Batyu majális. Egy pár uri család asszonyosul és lányosul folyó hó 4-én délután a szabadtéri erdőben batyu majális, vagy jobban mondva kirándulást rendezett. A kirándulók zeneszó mellett az éjjeli órákig maradtak együtt a legjobb kedvben. Csudálatos, hogy nálunk minden osztály összetart, csak a tisztviselői osztály tagozódik széjjel és nem képes egy közös mulatságot összehozni, hanem a kik mulatni óhajtanak azoknak külön külön kisebb körben kell valamit rendezni. Mi abban a véleményben vagyunk, hogy mindig azok vesztenek, kik nem óhajtanak vegyülni — és ennek kötelességünk nyílt kifejezést adni.

Markó-féle börgyár részvénytársaság. F. évi június hó 27-én tartotta alakuló közgyűlését *Rozsnyó* a „Markó-féle börgyár részvénytársaság” *Lichtenstein* László, a Miskolci Takarékpénztár vezérigazgatójának elnöklete alatt. Az új iparvállalat egyelőre 600000 kor. alaptőkével alakult meg és ezéjja a „Markó József Börgyára” czég tulajdonát képező rozsnyói börgyár telephely megszerzése, üzemének folytatása, szakbavagó más gyártási ágakra való kiterjesztése, esetleg hasonló rokontermészetű vállalatok alapítása. A részvénytársaság a Miskolci Takarékpénztár, Miskolci Takarékegyület, *Rozsnyói* Takarékpénztár és *Zulogáz* Részvénytársaság és *Dobsinai* Takarékpénztár és *Előlegezési* intézet közreműködésével jött létre és az említett pénzintézeteknek ezen tranzakcióban való részvétele arra vall, hogy az országnak ezen egyik legrégibb, 1782-ben alakult talpbörgyára újjászerveve hatalmasan fejleszthető lesz. Az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjai a nevezett pénzintézetek kiküldöttéi által töltetnek be.

Szülésznő. Özv. *Kovács* Ferenczné szül. *Simon* Erzsébet, ki a kassai m. kir. állami bábaképző tavaszi tanfolyamot sikeresen végezte el, gyakorlatra városunkban telepedett le a Tópart utczában.

Cséplőgépekhez

mentőszekrények a miniszteri rendeletnek megfelelő minőségben, valamint mentőszekrények kiegészítő részei a legutányosabbban kaphatók az (2—4.)

„Angyal” drogueriában

Losoncban, a róm. kath. templommal szemben. — Ugyanott beszerezhetők illatszerek, pouderek, szappanok mindenféle gazdasági és házi czikkek stb.

